

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **T. K.**, zastoupené JUDr. Annou Romanovou, advokátkou, se sídlem nám. 5. května 812, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2016, č. j. OAM-1007/ZA-ZA11-ZA15-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 3. 2017, č. j. 29 Az 2/2017 - 108,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené advokátce žalobkyně JUDr. Anně Romanové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobkyně napadá rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 3. 2017, č. j. 29 Az 2/2017 - 108, jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2016, č. j. OAM-1007/ZA-ZA11-ZA15-2016, (dále „napadené rozhodnutí“).

Napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), nepřípustná a řízení o této žádosti bylo dle § 25 písm. i) zastaveno. Zároveň žalovaný vyslovil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“ nebo „nařízení“), Polská republika. Žalovaný konstatoval na základě posouzení údajů v cestovním dokladu

žalobkyně, že byla dne 24. 11. 2016, kdy podala žádost o mezinárodní ochranu na území České republiky, držitelkou schengenského víza vydaného Polskou republikou dne 21. 10. 2016 s platností ode dne 2. 11. 2016 do dne 1. 12. 2016, počtem 5 dní pobytu a jednorázovým vstupem, jehož platnost skončila před méně než šesti měsíci. V případě jmenované je tak nezbytné aplikovat kritérium dané článkem 12 nařízení.

V **žalobě** žalobkyně namítala, že v Bělorusku byla pronásledována za uplatňování politických práv a svobod. Byla členkou ligy na ochranu lidských práv a podepisovala zakladatelský dokument ligy, založené v západní oblasti Grodna. Následně došlo k jejímu pronásledování úřady a pro svoji politickou angažovanost v nevládní organizaci byla diskriminována. V žalobě dále obecně namítla porušení čl. 17 nařízení Dublin III. Podle žalobkyně musí správní soudy zvažovat i to, zda v členském státu, do kterého má být žadatel přemístěn, nedochází k systematickým nedostatkům ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Během jednání vyjádřila přesvědčení, že v její věci mělo být v České republice rozhodováno meritorně, neboť má vážné obavy, že v Polsku nebude její věc projednána objektivně, jde o sousedící státy, mezi nimiž je oboustranná migrace a existuje osobní zaujatost úřadů vůči Běloruské republice a jejím občanům.

Krajský soud v odůvodnění **napadeného rozsudku** vyjádřil přesvědčení, že žalovaný postupoval v dané věci zcela v souladu s nařízením Dublin III. Žalovaný velmi seriózně posoudil záležitost z hlediska, zda přemístění do určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systematických nedostatků, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 listiny základních práv Evropské unie. Krajský soud dodal, že nemá žádné informace a žalobkyně neposkytla žádný důkaz ani tvrzení o tom, že by v Polské republice nebyly dodrženy zákonné postupy, či že by zde existovaly systematické nedostatky v azylovém řízení či podmínkách přijetí žadatelů. Žalobkyně pouze obecně uváděla, že z určitých skutečností dovozuje, že by v Polské republice nemusela být její žádosti věnována patřičná pozornost. Takový názor však nemůže být důvodem k jakémukoliv zohlednění případného nerespektování nařízení Dublin III. Krajský soud neprovedl důkaz předloženými listinami žalobkyně, neboť předložené materiály se jednoznačně vztahují k věcnému posouzení její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K otázce diskrečního oprávnění, daného čl. 17 nařízení soud plně odkázal na vyjádření žalovaného, s nímž souhlasil. Z výše uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

V **kasační stížnosti** stěžovatelka tvrdí, že ze strany krajského soudu došlo k nesprávnému posouzení právní otázky, zda jsou dány azylově relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany nebo doplňkové mezinárodní ochrany, a zda je důvod pro použití a postup dle diskrečního ustanovení ve smyslu čl. 17 nařízení Dublin III. Je pravdou, že soud provedl velice podrobné dokazování a pečlivě zvážil zjištěný stav věci (ač zůstaly mezery v dokazování), z něhož pak vyšel v rámci právního posouzení věci. Možnost aplikace diskrečního ustanovení však krajský soud posoudil vágně, a nijak nezduvodnil, proč neshledal důvody, aby o žádosti o mezinárodní ochranu bylo rozhodnuto v České republice. Stěžovatelka je názoru, že dle čl. 17 nařízení Dublin III je možné, aby v dané věci o udělení mezinárodní ochrany rozhodla Česká republika.

pokračování

Žalovanému nic nebrání, aby posoudil stěžovatelčinu žádost o mezinárodní ochranu a rozhodl o ní meritorním rozhodnutím, nikoliv zastavením z důvodu nepříslušnosti. S ohledem na shora uvedené tvrdí, že napadený rozsudek odporuje čl. 17 nařízení Dublin III.

Dále stěžovatelka tvrdí, že v Polské republice dochází k systematickým nedostatkům v azylových řízeních. Letadlo polské vládní elity v čele s bývalým prezidentem Polska havarovalo na území Ruska v roce 2010 a příčina havárie letadla nebyla dosud ani po sedmi letech náležitě objasněná, což má velice negativní dopad na vzájemné vztahy Polska s Ruskem, nehledě na účel letu, který byl zaměřen v roce 2010 na uctění památky Poláků popravených za války v Katyni. Křivdy minulosti a popravení Poláků v Katyni za války se tím prohloubily po roce 2010 a trpkost je tak přenesená i do budoucích vztahů Poláků a Rusů, potažmo i Ukrajinců. Proto stěžovatelka nemá důvěru k Polské republice a ví, že její žádosti o azyl by Polská republika nevyhověla, když z mediálních zpráv je známo, že Polská republika otevřeně kritizuje a obviňuje Rusko nejenom z pádu letounu v roce 2010, ale také z neobjektivně zjištěné příčiny pádu letadla. Ze všech těchto důvodů má za to, že jsou zde závažné důvody se domnívat, že v Polské republice dojde k ponižujícímu zacházení se stěžovatelkou ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie, a o její žádosti bude rozhodnuto nespravedlivě. S ohledem na angažovanost stěžovatelky v lize lidských práv na Ukrajině (*pozn. NSS tady zřejmě stěžovatelka měla na mysli Bělorusko*), by ji Polská republika mohla posuzovat jako potenciálního útočníka seskupení Rusů a Ukrajinců, kteří brojí proti nespokojenosti Poláků s vyšetřováním pádu letadla z roku 2010. Veškeré listiny o své politické angažovanosti v lize lidských práv stěžovatelka soudu doložila, ale soud předložené listinné důkazy nenechal příslušným tlumočnickem přeložit, a pro tyto mezery v dokazování a vady řízení, nemohl přihlídnout ani k reálné hrozbě závažné újmy podle § 14a zákona o azylu. Mezery v dokazování a skutečnost, že krajský soud nezajistil odborný překlad listinných důkazů, vedlo k tomu, že nebylo možné posoudit, zda byly dané důvody k aplikaci diskrečního ustanovení a zda v případě rozhodování o žádosti o udělení mezinárodní ochrany v Polské republice stěžovatelce nehrozí závažná újma. Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek i napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve **vyjádření** ke kasační stížnosti uvedl, že považuje všechny námitky za nedůvodné. S námitkou, že nebylo aplikováno diskreční ustanovení dle čl. 17, žalovaný nesouhlasí, neboť jak žalovaný tak i krajský soud se dostatečně s touto skutečností vypořádal. Česká republika má možnost posoudit předmětnou žádost, když je předpoklad, že by řízení v příslušném státě nesplňovalo požadavky Listiny základních práv Evropské unie, což není případ Polské republiky. Žalovaný se důkladně zabýval posouzením, zda v Polské republice nedochází k systematickým nedostatkům ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III., přičemž bylo jednoznačně prokázáno, že k těmto nedostatkům nedochází. Tuto skutečnost následně potvrdil i krajský soud. Krajský soud náležitě zdůvodnil, proč k celkovému překladu doložených listin nepřistoupil. Krajský soud si od tlumočnice obstaral konstatování stručného obsahu předložených listin, a dospěl k závěru, že se jedná o doklady podporující azylová tvrzení, která budou meritorně hodnocena příslušným členským státem. Nejedná se o dokumenty, které by prokazovaly systematické nedostatky

v Polské republice. Stěžovatelka ani během správního řízení ani během soudního jednání neprokázala, že by k systematickým nedostatkům v azylovém řízení v Polské republice docházelo. Žalovaný je názoru, že bylo provedeno rozsáhlé dokazování, na základě kterého krajský soud potvrdil nutnost aplikace čl. 12 nařízení. Kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky a jedná se tudíž o nepřijatelnou kasační stížnost. Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o samotné kasační stížnosti rozhodl bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a učinění dalších procesních úkonů.

Protože Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatelky ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz), na kterou Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje. Stěžovatelka k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, neuvedla žádné argumenty. Nejvyšší správní soud se v obecné rovině zabýval důvody přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 a dospěl k závěru, že kasační stížnost je **nepřijatelná**.

Předně Nejvyšší správní soud uvádí, že ze strany krajského soudu nemohlo dojít k nesprávnému posouzení právní otázky, zda jsou dány azylově relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany nebo doplňkové ochrany, neboť krajský soud zkoumal rozhodnutí o zastavení řízení z důvodu, že příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu je jiný členský stát, ne meritorní rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany.

Judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na zbývající uplatněné kasační námitky.

K námitce, že krajský soud vágně posoudil možnost aplikace diskrečního ustanovení, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Otázkou diskrečního ustanovení se zdejší soud zabýval v rozsudku ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 - 24, (všechna citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz): *„Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17. odst. 1 nařízení Dublin III učinit. (...) užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí o azyl výrazná menšina. Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém*

pokračování

rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevít jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba. Nevyjdou-li žádné takové okolnosti najevo, absence zmínky o diskrečním oprávnění nečiní rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů (...).“ (srov. body 31 až 34) V posuzovaném případě nevyšly najevo ani stěžovatelka netvrdila takové okolnosti, z nichž by bylo patrné, že je nezbytné úvahu o využití diskrečního ustanovení učinit. V žalobě pouze obecně namítla porušení čl. 17 nařízení. Nezajištění odborného překladu listin nemohlo mít vliv na otázku aplikace diskrečního ustanovení, neboť krajský soud od tlumočnice obstaral konstatování stručného obsahu předložených listin, přičemž bylo zřejmé, že tyto materiály se vztahují k věcnému posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Nejvyšší správní soud dodává, že postup, kterého se stěžovatelka domáhá (tj. posouzení její žádosti v České republice, nikoli v Polské republice) by ve své podstatě obcházel pravidla a smysl nařízení Dublin III., které směřuje k eliminaci tzv. *forum shopping* (účelová volba příslušnosti).

Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III [ž]ádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které [n]ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

K otázce systematických nedostatků existuje početná judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27, nebo ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 - 44). Z posledního citovaného rozsudku plyne, že závěry správního orgánu o tom, zda přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do státu určeného jako stát příslušný pro posouzení jeho žádosti nebrání systémové nedostatky, musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise. Z napadeného rozhodnutí v nyní posuzovaném případě plyne, že žalovaný se podrobně zabýval azylovým řízením a podmínkami přijetí žadatelů v Polské republice, vycházel přitom z Informace OAMP Polsko, azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 20. 9. 2016. Nadto se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zabýval polským azylovým řízením (rozsudek ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 - 37, usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 - 52, ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 Azs 114/2016 - 33, ze dne 13. 12. 2016, č. j. 6 Azs 242/2016 - 25, a ze dne 28. 3. 2017, č. j. 8 Azs 14/2017 - 34). Tato judikatura se sice týkala situace ukrajinských žadatelů o mezinárodní ochranu, nicméně lze odkázat na obecné závěry učiněné v rozsudku ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26: „(...) Polská republika je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. K opačnému závěru by bylo možné dospět pouze tehdy, pokud by byl prokázán opak, k čemuž v tomto řízení nedošlo. Neexistují totiž žádné důkazy, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak to má na mysli čl 4 Listiny základních práv

Evropské unie. Posouzení žádosti stěžovatele v Polské republice nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně individuálně posuzovány (...)“. V nyní posuzovaném případě stěžovatelka netvrdila nic, co by svědčilo o existenci systematických nedostatků v Polské republice. Závažné důvody domnívat se, že ve členském státě dochází k systematickým nedostatkům, mohou být založeny pouze na důkazních prostředcích určité kvality. Obava stěžovatelky ze vztahů Poláků a Rusů, potažmo Ukrajinců, není relevantní, neboť stěžovatelka je běloruské státní příslušnosti. Stěžovatelka v kasační stížnosti připomněla angažovanost v lize lidských práv, kdy by ji Polská republika mohla posuzovat jako potenciálního útočníka seskupení Rusů a Ukrajinců. Ani tyto subjektivní obavy nejsou skutečnostmi, které by vedly k vyvrácení domněnky Polské republiky jako bezpečné země a neprokazují existenci systematických nedostatků v Polské republice. Na posouzení této otázky nemohlo mít vliv nepřeložení listin stěžovatelky, neboť tyto se zjevně netýkaly podmínek azylového řízení a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Polské republice. Sama stěžovatelka v rámci řízení před soudem uvedla, že těmito listinami prokazuje diskriminaci a pronásledování v Bělorusku.

Nejvyšší správní soud žádný důvod pro přijatelnost kasační stížnosti neshledal. Kasační stížnost je tak nepřijatelná ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. a jako takovou ji Nejvyšší správní soud musel odmítnout.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Zástupkyni stěžovatele, která byla ustanovena usnesením krajského soudu ze dne 17. 1. 2017, č. j. 29 Az 2/2017 - 12, se dle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování 3.100 Kč za jeden úkon právní služby, sepsání kasační stížnosti a paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč, tedy částka 3.400 Kč. Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za úkon převzetí a příprava zastoupení, jelikož zástupkyně zastupovala stěžovatelku již v řízení před krajským soudem a s věcí byla náležitě obeznámena. Zástupkyně je plátkyní DPH, proto soud odměnu zvýšil o 21 % DPH. Celková výše přiznané odměny činí 4.114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu

